RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 78.690/3
van 26 januari 2026

over

een voorontwerp van decreet van de Duitstalige Gemeenschap
‘zur Umsetzung verschiedener Richtlinien im Bereich Soziales’

‡LW-AJC[KDJAA-HIGJAVT‡

Op 18 december 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Gezin, Sociale Aangelegenheden, Huisvesting en Gezondheid van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Duitstalige Gemeenschap ‘zur Umsetzung verschiedener Richtlinien im Bereich Soziales’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 20 januari 2026. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Laurens LAVRYSEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 januari 2026.

*

‡LW-AJC[KDJAA-HIGJAVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Duitstalige Gemeenschap strekt tot wijziging van het decreet van 19 maart 2012 ‘zur Bekämpfung bestimmter Formen von Diskriminierung’ en van het decreet van 26 september 2016 ‘über die Opferhilfe und die spezialisierte Opferhilfe’, dit ter omzetting van richtlijnen (EU) 2024/1499,[2] (EU) 2024/1500[3] en (EU) 2024/1712[4] (artikelen 1 en 15 van het voorontwerp).

Zo wordt in het decreet van 19 maart 2012 systematisch[5] gewag gemaakt van een “orgaan voor gelijke behandeling” (artikelen 2, 3, 6 en 10 tot 14), blijkens de memorie van toelichting bij het voorontwerp om dezelfde terminologie te gebruiken als in het internationale recht. Voorts wordt bepaald dat het orgaan voor gelijke behandeling mogelijkheden tot buitengerechtelijke geschillenbeslechting biedt (artikel 4) en dat het in rechte kan optreden, hetgeen onder meer het recht omvat om bij gerechtelijke instanties opmerkingen in te dienen (artikel 5). Ook worden de Regering van de Duitstalige Gemeenschap (hierna: de regering) en de organen voor gelijke behandeling belast met het nemen van maatregelen ter voorkoming van discriminatie en mensenhandel, en ter bevordering van gelijke behandeling (artikelen 7 tot 9).

In het decreet van 26 september 2016 wordt gepreciseerd dat de hulp waarin instellingen voor slachtofferhulp en instellingen voor gespecialiseerde slachtofferhulp voorzien, wordt aangeboden vóór, tijdens, en, gedurende een passende periode, na de strafprocedure (artikelen 16 en 17) en dat de opleidingen die personen krijgen die slachtofferhulp en gespecialiseerde slachtofferhulp aanbieden, mede als doel hebben personen die in contact komen met slachtoffers, in staat te stellen mensenhandel te voorkomen en te bestrijden, secundaire

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Richtlijn (EU) 2024/1499 van de Raad van 7 mei 2024 ‘betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling van personen ongeacht hun ras of etnische afstamming, gelijke behandeling van personen in arbeid en beroep ongeacht hun godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele oriëntatie, gelijke behandeling van vrouwen en mannen op het gebied van sociale zekerheid en de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten, en tot wijziging van Richtlijnen 2000/43/EG en 2004/113/EG’.

[3] Richtlijn (EU) 2024/1500 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ‘betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling en gelijke kansen voor vrouwen en mannen in arbeid en beroep, en tot wijziging van de Richtlijnen 2006/54/EG en 2010/41/EU’.

[4] Richtlijn (EU) 2024/1712 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 ‘tot wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan’.

[5] Maar zie dienaangaande opmerking 8.2.

‡LW-AJC|KDJAA-HIGJAVT‡

victimisatie te voorkomen, alsook de slachtoffers te erkennen, te identificeren, bij te staan, te ondersteunen en te beschermen (artikel 18).

Het aan te nemen decreet treedt in werking op 1 juni 2026 (artikel 19).

BEVOEGDHEID

3.1. Zowel de afdeling Wetgeving van de Raad van State als het Grondwettelijk Hof hebben reeds herhaaldelijk bevestigd dat het elke wetgever, binnen de eigen bevoegdheidssfeer, in beginsel toekomt om door hogere rechtsnormen omschreven grondrechten met betrekking tot de hem toevertrouwde aangelegenheden te concretiseren. Op grond hiervan kan elke overheid een antidiscriminatiebeleid voeren in de aangelegenheid waarvoor zij bevoegd is, en kan zij de organisatie, de bevoegdheden en de werking regelen van organen voor gelijke behandeling. Bijgevolg behoort het tot de bevoegdheid van de Duitstalige Gemeenschap om de Europese richtlijnen die hierop betrekking hebben, zoals richtlijnen (EU) 2024/1499 en (EU) 2024/1500, om te zetten in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd is.[6]

In zoverre het voorontwerp ter omzetting van richtlijn (EU) 2024/1712 beoogt een aangelegenheid van slachtofferhulp te regelen, heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, eerder reeds vastgesteld dat dergelijke hulp beschouwd kan worden als bijstand aan personen als bedoeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, en dat slachtofferhulp meer specifiek een onderdeel kan uitmaken van het beleid inzake maatschappelijk welzijn als bedoeld in artikel 5, § 1, II, 2°, van de genoemde bijzondere wet.[7]

Onder voorbehoud van hetgeen hieronder wordt opgemerkt, kan bijgevolg worden aangenomen dat het voorontwerp betrekking heeft op aangelegenheden die tot de bevoegdheden van de Duitstalige Gemeenschap behoren.

3.2. Luidens het ontworpen artikel 12, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2012 (artikel 3 van het voorontwerp) wijst de regering een of meer organen voor gelijke behandeling aan die tot taak hebben om de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling te bevorderen. De gemachtigde verklaarde dat het met name gaat om, enerzijds, het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme (hierna: Unia) en, anderzijds, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen.

In zoverre het de bedoeling is om aldus taken toe te vertrouwen aan een (louter) federale instelling zoals het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, dat wordt geregeld bij de wet van 16 december 2002 ‘houdende oprichting van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen’, heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, er eerder al op gewezen dat hiertoe voorafgaandelijk een samenwerkingsakkoord moet worden gesloten met de federale

[6] Zie eerder adv.RvS 50.313/2 van 10 oktober 2011 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 19 maart 2012, *Parl.St.* D.Parl. 2011-12, nr. 98/1, 44-45.

[7] Adv.RvS 59.698/1/V van 16 augustus 2016 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 26 september 2016, *Parl.St.* D.Parl. 2015-16, nr. 136/1, 19, opmerking 3.1.

‡LW-AJC[KDJAA-HIGJAVT‡

overheid op grond van artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980,[8] dat door artikel 55*bis* van de wet van 31 december 1983 'tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap' van overeenkomstige toepassing is verklaard op de Duitstalige Gemeenschap.

Zonder een dergelijk samenwerkingsakkoord is het niet bestaanbaar met de bevoegdheidverdelende regels dat het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen bij geschillen die met toepassing van het decreet van 19 maart 2012 zijn ontstaan, buitengerechtelijke geschillenbeslechting aanbiedt of in rechte optreedt in rechtsgedingen, overeenkomstig de ontworpen artikelen 12.1 en 12.2 van dat decreet.

3.3. In zoverre het ontworpen artikel 12.2 van het decreet van 19 maart 2012 (artikel 5 van het voorontwerp) voorziet in het optreden in rechte van de organen voor gelijke behandeling, en het preciseert wat het recht omvat om in gerechtelijke procedures op te treden, regelt het de procedure voor de rechtscolleges, hetgeen tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort.

Voor de ontworpen regeling moet derhalve een beroep worden gedaan op de in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde impliciete bevoegdheden, op grond waarvan de bevoegdheid van een andere overheid kan worden betreden voor zover zulks noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de eigen bevoegdheid, de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.[9]

Vermits blijkens de memorie van toelichting met de ontworpen regeling de (gedeeltelijke) omzetting wordt beoogd van artikel 10 van richtlijn (EU) 2024/1499 en van richtlijn (EU) 2024/1500,[10] er thans in het Gerechtelijk Wetboek geen algemene regeling bestaat over het optreden in rechte van instellingen zoals de organen voor gelijke behandeling maar de federale antidiscriminatiewetgeving in federale aangelegenheden in een gelijkaardig optreden in rechte voorziet,[11] en het aantal organen voor gelijke behandeling die de bevoegdheid krijgen om in rechte op te treden sowieso beperkt zal zijn, kan worden aangenomen dat voldaan is aan de voorwaarden om een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden.[12]

---

[8] Zie adv.RvS 44.742/4 van 9 juli 2008 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 12 december 2008 'relatif à la lutte contre certaines formes de discrimination', *Parl.St.* Fr.Parl. 2008-09, nr. 601/1, 116.

[9] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bv.: GwH 12 maart 2015, nr. 29/2015, B.11; GwH 21 april 2016, nr. 53/2016, B.92.4.

[10] Die bepalen dat de lidstaten ervoor zorgen dat de organen voor gelijke behandeling het recht hebben om op te treden in gerechtelijke procedures in burgerlijke of bestuursrechtelijke zaken die verband houden met de uitvoering van het beginsel van gelijke behandeling.

[11] Zie artikel 31 van de wet van 30 juli 1981 'tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenophobie ingegeven daden' en artikel 29, § 1, van de wet van 10 mei 2007 'ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie'.

[12] Het is daarentegen niet nodig om een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden voor het ontworpen artikel 12.1, tweede lid, van het decreet van 19 maart 2012 (artikel 4 van het voorontwerp), waarin de verjaring wordt geregeld van gerechtelijke procedures die betrekking hebben op geschillen die met toepassing van dit decreet zijn ontstaan. De bevoegdheid om verjaringstermijnen te regelen maakt immers deel uit van de materiële bevoegdheid voor de aangelegenheid waarop deze geschillen betrekking hebben: zie o.m. adv.RvS 74.627/3 van 29 november 2023 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 22 maart 2024 'tot wijziging van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid', *Parl.St.* Vl.Parl. 2023-24, nr. 1937/1, 264-265, opmerking 9.

‡LW-AJC|KDJAA-HIGJAVT‡

3.4. Luidens het ontworpen artikel 14.2 van het decreet van 19 maart 2012 (artikel 9 van het voorontwerp) voorziet de regering, teneinde mensenhandel te voorkomen, in passende maatregelen, rekening houdend met de verschillende vormen van uitbuiting, om de vraag die de voedingsbodem is voor alle vormen van uitbuiting, in het bijzonder in verband met mensenhandel, te ontmoedigen en te doen afnemen (1°) en in maatregelen om in het bijzonder kinderen en personen met een handicap op genderbewuste en kindvriendelijke wijze te behoeden voor het gevaar dat zij het slachtoffer worden van mensenhandel (2°).

Vermits het misdrijf mensenhandel tot de federale bevoegdheid inzake het strafrecht behoort,[13] is de federale overheid eveneens bevoegd voor de algemene preventie ervan. Binnen de grenzen van haar materiële bevoegdheden kan de Duitstalige Gemeenschap evenwel maatregelen van bijzondere preventie ter voorkoming van mensenhandel nemen, bijvoorbeeld inzake het onderwijs, de jeugdbescherming of de bijstand aan personen met een handicap. De bevoegdheid van de Duitstalige Gemeenschap voor het ontworpen artikel 14.2 van het decreet van 19 maart 2012 kan derhalve worden aanvaard,[14] voor zover de door de regering te nemen maatregelen ter voorkoming van mensenhandel aangelegenheden betreffen die binnen die bevoegdheid kunnen worden ingepast.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. Zoals vermeld strekt het voorontwerp tot de gedeeltelijke omzetting van richtlijnen (EU) 2024/1499 en (EU) 2024/1500 binnen de bevoegdheden van de Duitstalige Gemeenschap. Blijkens de door de gemachtigde bezorgde omzettingstabel worden "[d]ie restlichen Bestimmungen dieser beiden Richtlinien (…) im Rahmen der Abänderung des Zusammenarbeitsabkommens zwischen der Föderalbehörde, den Regionen und den Gemeinschaften zur Schaffung eines Interföderalen Zentrums für Chancengleichheit und Bekämpfung des Rassismus und der Diskriminierungen in der Form einer gemeinschaftlichen Einrichtung im Sinne von Artikel 92*bis* des Sondergesetzes vom 8. August 1980 zur Reform der Institutionen und der Abänderung des Gesetzes vom 16. Dezember 2002 zur Schaffung des Instituts für die Gleichheit von Frauen und Männern umgesetzt".

Dit wordt verantwoord door het gegeven dat, zoals vermeld (opmerking 3.2), Unia en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen optreden als organen voor gelijke behandeling van de Duitstalige Gemeenschap.

Vermits de Raad van State, afdeling Wetgeving, thans geen zicht heeft op de voorgenomen wijzigingen van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 tussen de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen 'voor de oprichting van het interfederaal Centrum

[13] Zie de artikelen 433*quinquies* e.v. van het Strafwetboek, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005 'tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers'.

[14] In artikel 18 van richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 'inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad', ter omzetting waarvan deze bepaling strekt, wordt overigens onder meer gewag gemaakt van onderwijs en onderzoek.

‡LW-AJC|KDJAA-HIGJAVT‡

voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980' en van de wet van 16 december 2002, kan hij de volledigheid van de omzetting van de voornoemde richtlijnen niet nagaan, meer bepaald dan of er geen hiaten (of overlappingen) zijn in de omzetting tussen het voorliggende voorontwerp en de overige omzettingsinstrumenten. Onder dit voorbehoud, en onverminderd hetgeen hierna wordt opgemerkt, vormt het voorontwerp op het eerste gezicht een getrouwe (gedeeltelijke) omzetting van de voormelde richtlijnen.

4.2. Artikel 8 van richtlijn (EU) 2024/1499 en van richtlijn (EU) 2024/1500 regelt de onderzoeksbevoegdheden van de organen voor gelijke behandeling.

Gevraagd waarom die bepaling niet wordt omgezet in het voorontwerp en of dit dan zou gebeuren op het niveau van de organieke wetgeving van de organen voor gelijke behandeling in kwestie, zijnde Unia en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, antwoordde de gemachtigde:

> "Es handelt sich um eine unbeabsichtigte Auslassung im Dekret. Artikel 8 der Richtlinie soll nicht einzig und allein in der organischen Gesetzgebung umgesetzt werden, sondern ebenfalls im Dekret vom 19. März 2012 (Art der Untersuchungsbefugnisse, Anwendungsbereiche, Grundsätze für die Ausübung der Untersuchungsbefugnisse, …)."

Hiermee kan worden ingestemd.

4.3. Artikel 15, eerste alinea, van richtlijn (EU) 2024/1499 en van richtlijn (EU) 2024/1500 verplicht de lidstaten te voorzien in procedures die ervoor zorgen dat de regering en de desbetreffende overheidsinstellingen de organen voor gelijke behandeling raadplegen over wetgeving, beleid, procedures en programma's met betrekking tot de rechten en plichten die voortvloeien uit een aantal richtlijnen inzake antidiscriminatie.

Volgens de gemachtigde zou deze bepaling worden omgezet op het niveau van de organieke wetgeving van de voormelde organen voor gelijke behandeling (Unia en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen).

Er kan worden aangenomen dat, wat Unia betreft, in een dergelijke adviesverplichting wordt voorzien middels een wijziging van het voormelde samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013. Wat, daarentegen, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen betreft, verhindert het autonomiebeginsel dat de federale wetgever in de wet van 16 december 2002 eenzijdig een dergelijke verplichting oplegt aan organen die onder de bevoegdheden van de Duitstalige Gemeenschap vallen. Tenzij er naar aanleiding van de omzetting van richtlijnen (EU) 2024/1499 en (EU) 2024/1500 wordt voor gekozen om de werking en bevoegdheden van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen bij samenwerkingsakkoord te regelen,[15] en daarbij in een dergelijke adviesverplichting wordt voorzien, moet een dergelijke verplichting in het voorliggende voorontwerp zelf worden geregeld.

[15] Hetgeen om de in opmerking 3.2 uiteengezette redenen sowieso is vereist opdat de regering overeenkomstig het ontworpen artikel 12, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2012 het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen kan aanwijzen als orgaan voor gelijke behandeling en het Instituut overeenkomstig de ontworpen artikelen

‡LW-AJC[KDJAA-HIGJAVT‡

5.1. Het voorontwerp strekt ook tot de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2024/1712. Ten aanzien van deze richtlijn wordt in de door de gemachtigde bezorgde omzettingstabel het volgende vermeld:

> "Die Umsetzung der restlichen Bestimmungen der Richtlinie 2024/1712 fällt in den Zuständigkeitsbereich des Föderalstaats."[16]

Vermits de Raad van State, afdeling Wetgeving, thans nog geen inzicht heeft over de omzetting van richtlijn (EU) 2024/1712 door de federale overheid, kan hij geen uitspraak doen over de volledigheid van de omzetting van de richtlijn, meer bepaald of er geen hiaten of overlappingen in de omzetting zijn tussen het niveau van de Duitstalige Gemeenschap en het federale niveau. Onder dat voorbehoud en onder voorbehoud van hetgeen hierna nog wordt opgemerkt, kan op het eerste gezicht worden aangenomen dat het voorontwerp een getrouwe (gedeeltelijke) omzetting vormt van richtlijn (EU) 2024/1712.

5.2. Het voorgaande geldt ook wat de omzetting betreft van het bij artikel 1, 13), van richtlijn (EU) 2024/1712 ingevoegde artikel 14, lid 1, van richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 'inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad', dat bijstand en ondersteuning vereist op korte en lange termijn voor minderjarige slachtoffers van mensenhandel, met inbegrip van programma's om hun overgang naar emancipatie en volwassenheid te ondersteunen om mensenhandel in het vervolg te voorkomen. Hierover bevraagd, verduidelijkte de gemachtigde dat de ondersteuningsmaatregelen op korte en lange termijn reeds zijn verzekerd op grond van de artikelen 9 tot 11 van het decreet van 13 november 2023 'über die Jugendhilfe und den Jugendschutz', die voorzien in ambulante, semi-residentiële en residentiële maatregelen te nemen ten aanzien van minderjarige slachtoffers van mensenhandel.[17] Bovendien verduidelijkte de gemachtigde dat de ondersteuning van hun overgang naar emancipatie en volwassenheid is verzekerd door de mogelijkheid waarin artikel 50 van hetzelfde decreet voorziet om de begeleiding bij het bereiken van de meerderjarigheid te verlengen tot de leeftijd van 21 jaar. Ten slotte waarborgen de artikelen 12 en 29 van dit decreet dat de desbetreffende maatregelen voldoen aan het in artikel 14, lid 1, van richtlijn 2011/36/EU vermelde vereiste dat ze "worden ondernomen op basis van een individuele beoordeling van hun situatie in elk afzonderlijk geval, naar behoren rekening houdend met hun meningen, behoeften en belangen, teneinde tot een duurzame oplossing voor het kind te komen".

12.1 en 12.2 van hetzelfde decreet buitengerechtelijke geschillenbeslechting kan aanbieden of in rechte kan optreden bij geschillen die met toepassing van dit decreet zijn ontstaan.

[16] Naast maatregelen in het kader van het strafrecht, moet de federale overheid volgens de gemachtigde ook maatregelen nemen in het kader van haar bevoegdheid voor de erkende centra gespecialiseerd in de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel en van bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel (zie het koninklijk besluit van 18 april 2013 'inzake de erkenning van de centra gespecialiseerd in de opvang en begeleiding van slachtoffers van mensenhandel en van bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel en inzake de erkenning om in rechte op te treden'), met name ter omzetting van artikel 11 van richtlijn 2011/36/EU, zoals gewijzigd bij artikel 1, 9), van richtlijn (EU) 2024/1712.

[17] Zij kunnen immers beschouwd worden als "kinderen wier integriteit, gezonde ontwikkeling, opvoeding of maatschappelijke participatie in gevaar is" door onder meer het gedrag van derden, overeenkomstig artikel 1, 1°, van dit decreet.

‡LW-AJC|KDJAA-HIGJAVT‡

5.3. Luidens artikel 18 van richtlijn 2011/36/EU, zoals ingevoegd bij artikel 1, 14), van richtlijn (EU) 2024/1712, nemen de lidstaten passende maatregelen om de vraag die de voedingsbodem is voor alle vormen van uitbuiting in verband met mensenhandel te ontmoedigen en te doen afnemen en om het bewustzijn te vergroten en mensen, met name kinderen en personen met een handicap, te behoeden voor het gevaar dat zij het slachtoffer worden van mensenhandel.

Ter omzetting hiervan wordt de regering in het ontworpen artikel 14.2 van het decreet van 19 maart 2012 (artikel 9 van het voorontwerp) opgedragen om passende maatregelen te nemen ter voorkoming van mensenhandel. Onverminderd hetgeen hiervoor werd opgemerkt omtrent de bevoegdheid van de Duitstalige Gemeenschap (opmerking 3.4), zal de omzetting van het voormelde artikel 18 van richtlijn 2011/36/EU derhalve afhangen van de door de regering te nemen maatregelen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

6. Het opschrift van een regelgevende tekst moet nauwkeurig, volledig en beknopt zijn, waarbij een evenwicht tussen deze vereisten gevonden dient te worden.[18] Thans is het opschrift van het voorontwerp echter weinigzeggend. Er zou in moeten worden gepreciseerd dat het aan te nemen decreet het decreet van 19 maart 2012 en het decreet van 26 september 2016 wijzigt ter omzetting van meerdere Europese richtlijnen.

Artikel 1

7. In de inleidende zin van artikel 1 van het voorontwerp moet worden vermeld dat artikel 1, tweede lid, van het decreet van 19 maart 2012 werd “ingevoegd bij het decreet van 22 februari 2016” en werd vervangen bij (artikel 169 van) het decreet van 26 juni 2023 ‘über Maßnahmen im Unterrichtswesen, in der Ausbildung, in der Erwachsenenbildung und zur Bekämpfung bestimmter Formen von Diskriminierung 2023’ (in plaats van “gewijzigd bij het decreet van 22 februari 2016”).

Artikel 2

8.1. Het ontworpen artikel 3, 19°, van het decreet van 19 maart 2012 voorziet in een definitie van het begrip “orgaan voor gelijke behandeling”. Erop gewezen dat in verschillende ontworpen bepalingen van het decreet van 19 maart 2012 wordt verwezen naar het orgaan voor gelijke behandeling bedoeld, vermeld of genoemd in artikel 12,[19] erkende de gemachtigde dat het

[18] Zie *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbevelingen 14 e.v., te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

[19] Zie de ontworpen artikelen 14, 16, eerste lid, en tweede lid, 1°, 18, § 2, 4°, 7° en 8°, 19, § 3, 4°, 7° en 8°, en § 5, eerste lid, 21 en 23, § 1, van het decreet van 19 maart 2012 (artikelen 6, 10 en 11 tot 14 van het voorontwerp).

‡LW-AJC|KDJAA-HIGJAVT‡

logischer zou zijn om die verwijzing naar artikel 12 op te nemen in de definitie in het ontworpen artikel 3, 19°, en ze te schrappen in de overige artikelen.

8.2. Gelet op de definitie waarin het ontworpen artikel 3, 19°, van het decreet van 19 maart 2012 voorziet, moet ook in artikel 44, tweede lid, van dat decreet het woord “orgaan” worden vervangen door de woorden “orgaan voor gelijke behandeling”.[20]

Artikel 5

9. In het ontworpen artikel 12.2, derde lid, van het decreet van 19 maart 2012 wordt bepaald welke rechten het recht van organen voor gelijke behandeling om in gerechtelijke procedures op te treden “ook ten minste” omvat.

De woorden “ook ten minste” lijken een letterlijke overname te zijn van artikel 10, lid 3, van richtlijn (EU) 2024/1499 en van richtlijn (EU) 2024/1500. In die bepalingen beogen die woorden de lidstaten een keuzevrijheid te laten inzake de rechten van het orgaan voor gelijke behandeling om in gerechtelijke procedures op te treden.[21] In een omzettingsbepaling zijn deze woorden echter overbodig en moeten zij worden weggelaten.

Artikel 8

10. Luidens het ontworpen artikel 14.1, tweede lid, van het decreet van 19 maart 2012 zijn de organen voor gelijke behandeling bevoegd om maatregelen uit te voeren ter voorkoming van discriminatie en ter bevordering van gelijke behandeling in de zin van dit decreet. De gemachtigde bevestigde dat de maatregelen in kwestie niet bindend van aard zijn, zodat het niet gaat om een delegatie van verordenende bevoegdheid.

[20] En moeten, gelet op opmerking 8.1, de daarop volgende woorden “vermeld in artikel 12” worden geschrapt.

[21] In overweging 33 bij richtlijn (EU) 2024/1499 en in overweging 32 bij richtlijn (EU) 2024/1500 wordt dienaangaande het volgende gesteld: “Het recht van organen voor gelijke behandeling om in gerechtelijke procedures op te treden, kan in verschillende nationale rechtskaders verschillende vormen aannemen. Daarom moeten de lidstaten, overeenkomstig het nationale recht en de nationale praktijk, een of meer van de volgende [handelingsvormen voor organen voor gelijke behandeling / vormen van optreden] kiezen: optreden namens een of meer slachtoffers of ter ondersteuning van een of meer slachtoffers, of in eigen naam een gerechtelijke procedure aanhangig maken.”

‡LW-AJC[KDJAA-HIGJAVT‡

Artikel 19

11. Aangezien artikel 19 van het voorontwerp, dat de inwerkingtreding regelt, betrekking heeft op zowel hoofdstuk 1 als hoofdstuk 2 van het voorontwerp, strekt het tot aanbeveling om deze bepaling op te nemen in een afzonderlijk hoofdstuk 3 (dat bijvoorbeeld “Slotbepaling” zou kunnen luiden), in plaats van aan het einde van hoofdstuk 2.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER Jeroen VAN NIEUWENHOVE

‡LW-AJC[KDJAA-HIGJAVT‡